

Тасдиқ шуд
аз ҷониби Директори генералӣ
Ким С.Н.
сана: “24” Декабри соли 2021

ПЕШНИХОДИ ОММАВИИ ҚАРЗӢ № 100/21

Ҷамъияти Дорои Масъулияти Маҳдуни Ташкилоти Амонатии Қарзии Хурди «ФИНКА», ки минбаъд «Қарздиҳанда» номида мешавад, дар шахсияти Директори генералӣ Ким С.Н., ки тибқи Оиннома амал менамояд, аз як тараф ва Қарзгиранда, аз тарафи дигар, ба шартҳои Пешниҳоди оммавии мазкур оид ба масъалаҳои зерин розӣ мебошанд ва қабул менамоянд:

1. МАТЛАБИ ПЕШНИХОД

1.1. Тибқи шартҳои Пешниҳоди оммавии мазкур, Қарздиҳанда ба Қарзгиранда бо пули миллӣ «сомони» дар ҳаҷм ва мувоғиҳи дархостҳои Қарздиҳанда қарз медиҳад ва Қарзгиранда ўҳдадор мешавад, ки қарзро баргардонад ва фоизҳои маблағи қарзро дар мӯҳлат ва тартиби муқарраршудаи Қарздиҳанда пардоҳт намояд.

1.2. Аз лаҳзаи аз тарафи Қарзгиранда пурра пардоҳт кардани қарзи асосӣ, фоизҳои мӯҳлатнок, ноустоворона (ҷарима, пеня), инчунин тамоми маблағҳои бинобар иҷроӣ ўҳдадорияш, пешниҳоди мазкур амали худро қатъ намуда ва қарз баргардонидашуда маҳсуб мейбанд.

2. ШАРТҲОИ УМУМИ

2.1. Пардоҳти қарз бо пули нақд аз тарафи Қарзгиранда бевосита ба ҳазинаи Қарздиҳанда ё ин ки тавассути терминалҳои пардоҳтии худкор ва ба таври ғайринақдӣ ба воситаи ФИНКА онлайн ва дигар барномаҳои мобилий ва ҳамёнҳо амалӣ карда мешавад. Барои маблағҳои ба кормандони дигари Қарздиҳанда супоридашуда, Қарздиҳанда масъул намебошад.

3. ХУҚУҚУ ӮҲДАДОРИҲОИ ТАРАФҲО

Қарздиҳанда хуқуқ дорад, ки:

3.1. Дар давоми амали шартномаи умумии қарзӣ аз Қарзгиранда маълумот ва ҳуччатҳои зарурӣ барои тасдиқи истифодаи мақсадноки қарз, инчунин баҳодиҳии вазъи молиявии Қарзгиранда ва баҳодиҳии вазъи таъмини қарзро талаб намояд.

3.2. Дар давраи амали шартномаи умумии қарзӣ ҳар вақт санчиши истифодаи мақсадноки қарз, санчиши вазъи молиявии Қарзгиранда ва санчиши вазъи таъмини қарзро анҷом дихад.

3.3. Яктарафа шартномаи умумии қарзиро дар ҳолатҳои зерин бекор карда, дар як вақт тамоми маблағи боқимондаи қарз ва пардоҳтҳои аз он барояндаро ситонад ва дар ин бора Қарзгирандаро дар 2 (ду) рӯзи корӣ қабл аз бекоркунии шартномаи умумии қарзӣ огоҳ намояд: а) мунтазам ба таъхир монандани пардоҳтҳо; б) бад шудани вазъи молиявии Қарзгиранда; в) ошкор гаштани он, ки маълумот ва иттилои дигари то додани қарз дар бораи вазъи молиявию иқтисодии Қарзгиранда пешниҳодгашта, бардуруғ ё номукаммал буданд; г) вайрон кардани ҳама гуна шарти дигари шартномаи умумии қарзӣ, Пешниҳоди оммавӣ ва Шартномаи гарави бо мақсади таъмини бозгашти қарз басташуда.

3.4. Ҳангоми аз тарафи Қарзгиранда ворид гаштани маблаг, онро дар навбати аввал барои ҷуброни ноустуворона (пеня ҷаримаҳо), фоизи қарз ва баъд барои пардохти маблаги қарзи асосӣ равона кунад.

3.5. Ҳангоми барнагардондани қарз, рӯёниданро ба мақсади пардохти қарзи додашуда, фоизи ҳисобшуда ва дигар маблагҳои ба он вобаста (пеня, ҷарима, ноустуворона) ба амволе, ки чун таъминоти бозгашти қарз ба гарав монда шудааст ва ба амволи дигари Қарзгиранда, гузаронад.

3.6. Аз дилҳоҳ суратҳисоби бонкии Қарзгиранда маблаги қарз, фоизҳои ҳисобшуда ва дигар пардохтҳои вобаста ба қарзи гирифташударо ба таври дилҳоҳ (безакцептное списание) гирифта, пардохт намояд.

Қарзгиранда ўҳдадор аст:

3.7. Қарзро мақсаднок, ки муқобили қонунгузории ҶТ ва Қарздиҳанда намебошанд, истифода намояд.

3.8. Қарз ва фоизҳои маблаги қарзро дар мӯҳлат ва тартиби муқарраршудаи Қарздиҳанда саривакт пардохт намояд

3.9. Дар давоми амали шартномаи умумии қарзӣ ба Қарздиҳанда ҳама гуна маълумоти дархостшавандаро пешниҳод намояд.

3.10. Дар давоми амали шартномаи умумии қарзӣ ба Қарздиҳанда ва ашхоси ваколатдори ў барои анҷом додани санчишҳои пешбинигашта мусоидат намояд ва инчунин ворид гаштани кормандони Қарздиҳандаро ба макони хизматӣ, истехсолӣ, анборҳо (агар онҳо мавҷуд бошанд) ва дигар иншоот барои гузаронидани чунин санчишҳо таъмин намояд.

3.11. Қарздиҳандаро ба таври хаттӣ бо мақсади пардохти пеш аз мӯҳлати қарз ва фоизҳои ҳисобшуда хабардор намояд.

3.12. Тамоми ҳароҷоти Қарздиҳандаро, аз ҷумла андозу бочҳои барасмиятдарории ҳуҷҷатҳои марбут барои таъмини қарзи гирифташаванда ва таҳвили амволи ба гарав мондашуда ба соҳибмулкӣ Қарздиҳанда ё фурӯши онро, пардохт намояд.

3.13. Дар ҳолати ҷой доштани гарав, ҳангоми паст шудани арзиши амволи гарав дар раванди истифодаи қарз, таъминоти иловагиро баробар ба ҳаҷми камшуда ба гарав монад.

3.14. Қарзгиранда тасдиқ менамояд, ки ба меъёрҳои қарздиҳии (стандартҳои этикӣ), ки Қарздиҳанда барои мизочони ҳуд муқаррар намудааст (Замимаи №3-и Пешниҳоди мазкур), мувоғиқат мекунад ва ўҳдадор аст маблагҳои пулии аз рӯи шартномаи умумии қарзӣ гирифташударо барои фаъолияте, ки ба стандартҳои дар боло зикршуда мувоғиқ намекунад ва ба дигар фаъолияти бо қонунгузории ҶТ манъшуда, истифода набарад.

Қарзгиранда бе розигии пешакии хаттии Қарздиҳанда ҳуқуқ надорад, ки:

3.15. Дар давоми амали шартномаи умумии қарзӣ чун зомин (кафолатдиҳанда) баромад кунад ё ҳама гуна кӯмаки дигари молиявӣ расонад.

3.16. Дар давоми амали шартномаи умумии қарзӣ барои аз тарафи Қарзгиранда гирифтани қарзҳои нав аз ягон муассисаҳои молиявию қарзӣ ё ташкилотҳои дигар аҳдҳо бандад.

3.17. Дар давоми амали шартномаи умумии қарзӣ ягон гуна тағииротҳои хислати ҳуқуқӣ ё иқтисодӣ доштаеро анҷом дихад, ки онҳо ба вазъи молиявӣ ва иқтисодии Қарзгиранда вобаста буда, метавонанд ба имконияти Қарзгиранда дар бобати баргардонидани қарзи гирифташуда таъсири манғӣ эҷод намоянд.

4. МАСЪУЛИЯТИ ТАРАФҲО

4.1. Қарзгиранда дар назди Қарздиҳанда барои пардохтҳои сари вақти марбут ба баргардонии қарз ва фоизҳо аз рӯи шартномаи умумии қарзӣ масъулияти пурра дорад, аз он ҷумла бо ҳамаи амволаш ҷавобгар аст.

4.2. Гузаштани мӯҳлат аз оғози рӯзи дигари тақвимӣ баъди аз ҷониби Қарзгиранда мувофиқи нақшай мукарраршуда, пардоҳт накардани қарз, фоизҳо ва дигар ӯҳдадориҳои он, ҳисобида мешавад. Ҳангоми ба таъхир мондани пардоҳт аз рӯзи баргардондани қарз бо фоизҳои ҳисобшуда, Қарзгиранда ба Қарздиҳанда ноустоворона (ҷарима, пеня) пардоҳт менамояд.

Агар пардоҳти қарз дар Нақшай пардоҳт ба рӯзҳои ғайрикории ид ё рӯзҳои истироҳат ояд, Қарзгиранда ин пардоҳтро бояд на дертар аз якум рӯзи кории пас аз рӯзҳои ғайрикории ид ё истироҳат меомада, амалӣ қунад. Дар ин маврид ноустоворона (ҷарима, пеня) ҳисобӣ карда намешавад.

4.3. Тарафҳо барои ичро накардан ё ичрои ғайриқаноатбахши ӯҳдадориҳояшон аз рӯи Пешниҳоди мазкур ва шартномаи умумии қарзӣ аз ҷавобгарӣ замоне озод карда мешаванд, ки агар ин ичро накардан ё ичрои ғайриқаноатбахш бинобар ҳолати қувваи рафънопазире ба вуқӯъ пайваста бошад, ки баъди бастани шартномаи умумии қарзӣ ба сабаби ҳодисаҳои хислати фавқулодда дошта, ки тарафҳо онро қаблан пешбинӣ ва пешгирий карда наметавонистанд, рух дода бошад (форс-мажор).

4.4. Ҳангоми ба миён омадани ҳолатҳои дар б. 4.3. Пешниҳоди мазкур зикршуда, тарафе, ки ӯҳдадориҳои он бо ин сабаб ичро шуда наметавонанд, ӯҳдадор аст, ки дар мӯҳлати 5 рӯз тарафи дигарро дар ин бора огоҳ намуда, ҳуҷҷати расмии тасдиқунандай қувваи рафънопазирро замима қунад.

4.5. Тарафе, ки тарафи дигарро дар бораи ба миён омадани ҳолатҳои қувваи рафънопазир сари вақт огоҳ накардааст, ба тарафи дигар тамоми зиёни ба ин муносибат расонидашударо ҷуброн менамояд.

4.6. Ҳангоми ба миён омадани ҳолатҳои дар б. 4.3. пешбiniшуда, мӯҳлати ичрои ӯҳдадориҳои аз Пешниҳоди мазкур мазкур бароянда ба мӯҳлати баробар бо вақти ҷой доштани ин ҳолатҳои онҳо тамдид карда мешавад.

4.7. Ҳангоми қатъ шудани фаъолияти яке аз тарафҳо, аз ҷумла вафоти Қарзгиранда, ё тагиир ёфтани мақоми ҳуқуқии он, ичрои тамоми ӯҳдадориҳо аз рӯи шартномаи умумии қарзӣ ба ворисони ҳуқуқии (меросгирандагони) тарафи барҳамхӯрда (вафотшуда, тагиирёфта) таҳвил мегардад, ё Қарзгиранда ӯҳдадор мешавад, ки (ба ғайр аз вафоти Қарзгиранда) боқимондаи қарз ва фоизҳои ба рӯзи баргардонӣ ҳисобшударо, новобаста аз мӯҳлати бо шартномаи умумии қарзи муқарраршудаи баргардонии қарз, пеш аз мӯҳлат пардоҳт намояд.

5. МӮҲЛАТИ АМАЛИ ШАРТНОМА

5.1. Пешниҳоди мазкур аз лаҳзаи ба имзо расонидани шартномаи умумии қарзӣ аз ҷониби Тарафҳо эътибор пайдо карда, то лаҳзаи аз тарафи Қарзгиранда ичро шудани ӯҳдадориҳояш аз рӯи шартномаи умумии қарзӣ, амал менамояд.

5.2. Пешниходи мазкур бо асосҳои зерин матаёнад қатъ карда шавад:

- аз рӯи созишномаи тарафҳо;
- бо ташаббуси Қарздиҳанда;
- ҳангоми гузаштани мӯҳлати баргардонии қарз (қисмати дахлдори он) ба зиёда аз 7 рӯзи тақвимӣ, Қарздиҳанда ҳукуқ дорад, ки дар бораи қатъи яктарафаи шартномаи умумии қарзӣ изҳор намояд ва бозгашти пеш аз мӯҳлати маблаги қарзро дар ҳаҷми пурра якҷоя бо фоизу ноустуворона (пеня, ҷарима) ва ҷаримаи аҳдшиканӣ талаб намояд. Дар ин мавриди қатъёбии шартномаи умумии қарзӣ, маблаги зикршуда аз тарафи Қарзгиранда бояд дар давоми на дертар аз 3 рӯзи тақвимӣ аз лаҳзаи қатъи шартномаи умумии қарзӣ ба Қарздиҳанда пардохта шавад. Ҳангоми гузаронидани мӯҳлати пардоҳт, Қарзгиранда ба Қарздиҳанда, барои ҳар як рӯзи гузаштани мӯҳлат ноустуворона (пеня, ҷарима) дар асоси шартномаи умумии қарзӣ месупорад;
- ҳангоми аз даст рафтани ё зарар дидани предмети гарав аз рӯи Шартномаи гарави ба мақсади таъминоти иҷрои ўҳдадориҳои Қарзгиранда кабулшуда;
- бо дигар асосҳои бо Пешниходи мазкур ва қонунгузории ҶТ пешбинишуда.

6. ҲАЛЛИ БАҲСҲО

6.1. Тамоми баҳсҳо ва ихтилоғи назаре, ки дар ҷараёни иҷрои аҳкоми шартномаи умумии қарзӣ ва Пешниходи мазкур ба миён меоянд, бо роҳи музокирот ҳаллу фасл карда мешаванд.

6.2. Дар сурати ғайриимкон будани ҳаллу фасл бо роҳи музокирот, баҳсҳо бо тартиби судӣ тибқи қонунгузории ҶТ ҳал карда мешаванд.

7. ШАРТҲОИ ДИГАР

7.1. Пардоҳтҳо аз рӯи қарз, фоизҳо ва ҷаримаҳо бояд ба ҳазинаи Қарздиҳанда тибқи речай кории ҳазина дар рӯзҳои корӣ, мувоғики мӯҳлатҳои дар нақшай пардоҳт зикршуда, супорида шаванд. Қарзгиранда метавонад тавассути истифодабарии Терминалҳои интиқоли маблаг пардоҳтро амалӣ намояд ва истифодабарии ТИМ розигии Қарзгирандаро бо шартҳои дар экрани ТИМ зикршуда, ифода менамояд.

7.2. Қарзгиранда ба Қарздиҳанда барои таҳвили иттилоот аз рӯи шартномаи умумии қарзӣ ва Пешниходи мазкур ва созишномаҳои иловагии он ба ҳама гуна муассисаҳои молиявии қарзӣ розигӣ медиҳад ва эрод надорад.

Қарзгиранда мувоғики Конуни ҶТ «Дар бораи таърихи қарз» оид ба пешниҳод гардидани иттилоот дар бораи ў ба Бюроҳои таърихи қарзӣ, оғоҳ карда шуда, ҷиҳати гирифтани маълумот дар бораи ў аз Бюроҳои таърихи қарзӣ, розигӣ медиҳад.

7.3. Қарзгиранда тасдик мекунад ва кафолат медиҳад, ки ў барқасдана:

- а) ба ягон гуна ашҳос ва ё ташкилоте, ки ба ягон гуна намуди фаъолияти терористӣ, ё ягон гуна алоқамандӣ ба ин фаъолият таалук дорад, ягон гуна намуди дастгирӣ/захираҳоро пешниҳод накардааст ва намекунад;
- б) бо ашҳос ва ё ташкилотҳои зикршуда, ягон гуна алоқамандӣ надорад ва наҳоҳад дошт;

в) ба ягон гуна намуди фаъолияти вобаста ба пинҳон ва ё рӯйпуш кардани сарчашмаҳои даромадҳои бо роҳи чиноят бадастоварда ё қонунигардонии (расмикунонии) ин гуна даромадҳо ҷалб нашудааст ва наҳоҳад шуд;

г) санадҳои байналмилалӣ, меъёрҳои қонунгузории ҶТ, талаботҳои ФИНКА дар бораи муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи чиноят бадастоварда ва маблағгузории терроризмро қатъиян риоя мекунад.

7.4. Тағириу иловаҳо ба Пешниҳоди мазкур бо мувофиқаи Тарафҳо дар шакли электронӣ анҷом дода шуда, қисми ҷудонашавандай он эътироф мешаванд.

7.5. Пешниҳоди мазкур бაъди аз ҷониби тарафҳо ба пуррагӣ иҷро шудани ӯҳдадориҳои мутақобила, иҷрошуда маҳсуб мешавад.

7.6. ҶДММ ТАҚҲ «ФИНКА» мизочони худро қадр медонад ва кушиши муносибати соғдилона, бовичдонона ва масъулиятнок дорад. Мизочон ҳуқуқ доранд ва мо аз онҳо ҳоҳиш дорем, ки оиди ҳама гуна шикоятҳо ва пешниҳодҳо бо роҳи зерин ҳабар расонанд: 1) Сабти шикоятҳо дар «Дафтари пешниҳодҳо ва шикоятҳои мизочон», ки дар ҳазина ҷойгир аст; 2) Фиристодани мактуби шикояти ба почтаи электронии: Hotline@finca.tj ё 3) Ба «телефони боварӣ»-и +992 44 600 23 23 занг задан.

Стандартҳои этики барои Қарзгирандагони (Мизочони) ҶДММ ТАҚҲ «ФИНКА» - Рӯйхати Истисно

ҶДММ ТАҚҲ «ФИНКА» ба шахсоне, ки ба фаъолияти зерин ҷалб мебошанд, қарз ва дигар хизматрасониҳои молиявиро ирсол наменамояд:

- а) Истеҳсоли маҳсулот ё савдои он, ё фаъолияте, ки мувофиқи қонунҳо ва меъёрҳои ҔТ, конвенсияҳо ва созишномаҳои байналмилаӣ ғайриқонунӣ аст, ё таҳти мурофиаи байналмилалии боздошти истеҳсол ё манъи он қарор дорад, мисол маҳсулоти фармасевтии ғайриқонунӣ, пестисидҳо/гербисидҳо, моддаҳо, ки қабати озониро вайрон менамоянд, ПХБ, ҳайвоноти ваҳшӣ ё маҳсулоте, ки таҳти танзими Кумитаи савдои байналмилалии намудҳои, ки эҳтимолияти нобудшавӣ доранд, қарор доранд (СИТЕС)^[1].
- а) Истеҳсол ва савдои яроқ ва аслиҳаи ҳарбӣ, ҳамчун фаъолияти асосии тичоратӣ^[2].
- б) Истеҳсоли нушохиҳои алкоголӣ ва савдои он (гайр аз пиво ва май), ҳамчун фаъолияти асосии тичоратӣ^[2].
- с) Истеҳсоли тамоқу ва савдои он, ҳамчун фаъолияти асосии тичоратӣ^[2].
- д) Бозиҳои боҷидду ҷаҳд, қазино ва дигар фаъолияти монанд, ҳамчун фаъолияти асосии тичоратӣ^[2].
- е) Ҳар фаъолияте, ки бо порнография ва фоҳишагӣ алоқаманд аст
- ф) Савдои транссарҳадии партовҳо ва маҳсулоти зааровар, гайр аз он маҳсулот, ки ба меъёрҳои Конвенсияи Базел мувофиқ мебошанд.
- г) Истеҳсол, савдо, захиракунӣ ва боркашонии ҳачми калони моддаҳои ҳавфноки химиявӣ ё андозаи тичоратии истифодабарии моддаҳои ҳавфноки химиявӣ. Моддаҳои ҳавфноки химиявӣ, бензин, керосин ва дигар маҳсулоти нафтӣ мебошанд.
- х) Таҳвили нафт ва дигар моддаҳои ҳавфнок бо танкерҳое, ки ба талаботи Ташкилоти Байналмилалии Баҳрӣ^[3].
- и) Истеҳсоли маҳсулоти радиоактивӣ ва савдои он. Ин талабот нисбати ҳариди таҷхизоти тиббӣ, таҷхизоти санчишиӣ (ченкуни) сифат ва дигар таҷхизоте, ки сарчашмаи радиоактивии он кам ва/ё ҳифзи кофӣ дорад, татбиқ намешавад.
- ј) Истеҳсоли торҳои асбестии бастанашуда ва савдои он. Ин талабот нисбати ҳариду истифодабарии болопуши сementи иборат аз асбести басташуда, бо таркиби асбест камтар аз 20 % аст.
- к) Истифодаи турҳои дрифтери дар баҳр, ки дарозии он аз 2,5 км зиёд аст.
- л) Истеҳсол ва фаъолияте, ки намудҳои зааровар ва истисморгари меҳнати маҷбури^[4]/меҳнати зааровари кудакона^[5], таҷрибаи дискриминатсионӣ ё таҷрибае, ки татбиқи ҳуқуқҳои қонунии кормандонро ҷиҳати ҷамъомад ва мулоқотҳои колективӣ, маҳдуд месозад, иборат мебошад.
1. Ахбороти муфассал дар сӯроғаи: <http://www.cites.org>
 2. Нисбати шахсоне, ки ба ин фаъолият қатъиян ҷалб нашудаанд, татбиқ намешавад. «Қатъиян ҷалб нашудаанд» маънное дорад, ки фаъолияти мазкур нисбат ба фаъолияти асосии ин шаҳс иловагӣ мебошад.
 3. Ахбороти муфассал дар сӯроғаи: <http://www.imo.org>
 4. Меҳнати маҷбури маънное дорад, ки ҳамаи меҳнат ё хизматрасонии шаҳс ғайрииҳтиёри, маҷбуран таҳти таҳди迪 истифодаи қувва ё ҷазо амалӣ мешавад.

- м) Фаъолияте, ки мувофиқи қонунгузории ҔТ, конвенсияҳои байналмилаӣ оид ба ҳифзи захираҳои гуногунбиологӣ ё мероси фарҳангӣ манъ шудааст^[6].
- н) Тағйиркунии ҷиддӣ^[7] ё бадкунии Макони зисти Қатъи^[8].

- o) Кучонидани Аҳолии Аслӣ [9] аз заминҳои анъанавӣ ва одатии онҳо. Истехсол ё фаъолияте, ки ба заминҳои дар соҳибии ё мувофиқи қарори суд ба Аҳолии Аслӣ таалуқбуда, таҷовуз меорад, бидуни розигии пурраи хӯҷатгузоришудаи чунин аҳолӣ.
- 5. Мехнати заравари кудакона маънное дорад, ки ҷалби кудакон барои меҳнат истисморгари иқтисодӣ аст ё ба маорифи кудак зарар ё маҳдуд меорад, ё ба саломатӣ, рушди ҷисмонӣ, ақли, рӯҳӣ, маънавӣ, иҷтимоии у заравар аст.
- 6. Аҳбороти муфассал дар сӯроғаи: <http://www.cites.org>
- 7. Тағйиркунии ҷидди ё бадқуни маънное дорад, ки (1) бартараф кардан ё қатъиян пастшавии яклухтии макони зист бо сабаби тағйиршавии ҷиддӣ, дарозмуддат дар истифодабарии замин ё об; ё (2) тағйиршавии макони зист, ки имконияти макони зистро ҷиҳати таъмини зиндагии анъанавии аҳолии аслиро қатъиян кам менамояд.
- 8. Макони зисти Қатъи ин ҷои зисти табии ва ё тағйиршуда мебошад, ки таҳти аҳамияти муҳим қарор дорад. Макони зисти Қатъи, иборат аз ҷойҳои дорои қимматиҳои бузурги гуногунбиологии ба меъёрҳои классификатсияи Иттиҳоди Байналмилалии Ҳифзи Табиат ҷавобӣ, инчунин ҷои зисти барои зиндагонӣ зарур, ки таҳти эҳтимолияти ҷиддии нобудшавӣ, ё таҳти эҳтимолияти аз байнравии намудҳои мувофиқи Рӯйхати Сурҳи Намудҳои Таҳти Эҳтимолияти Нобудшави қарордошта, ё мувофиқи қонунгузории ҶТ; ҷойҳои барои намудҳои эндемикӣ ё намудҳои бо муҳити маҳдуни паҳншави аҳамияти муҳим дошта; ҷойҳои барои зиндагии намудҳои муҳочири аҳамияти ҷидди дошта; ҷойҳое, ки барои сайёра мутамарказонидани муҳимро нигоҳ дошта метавонад ё воҳиди намояндағони алоҳидаи намудҳои тудавӣ; ҷойҳои беназири ҷамъшавии намудҳо ё ҷойҳое, ки бо ҷараёни таҳавулоти муҳим ё ҷойҳое, ки хизматҳои муҳими экосистемавӣ мебошанд; ва ҷойҳои бо гуногунбиологӣ, ки дорои аҳамияти муҳими иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва фарҳангӣ барои ҷамъияти маҳалӣ.
- 9. Мағхуми «Аҳолии Аслӣ» маънои умумӣ дорад барои истинод ба гуруҳҳои алоҳидаи иҷтимоӣ ва фарҳангӣ, ки дорои чунин хислатҳои дараҷаи гуногун мебошад: ҳудмуайянкуни ҳамчун аъзоёни гуруҳҳои фарҳангии алоҳидаи аҳолии асли ва эътирофи он аз тарафи дигарон; алоқамандии колективӣ бо маънои географии алоҳида нисбати ҷойҳои зист ё ҳудудҳои меросӣ дар ҷойҳои таҳқиқотӣ ва захираҳои табии дар ин ҷойҳо ва ҳудудҳо; муассисаҳои анъанавии фарҳангӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ ё сиёсие, ки аз муассисаҳои доминантии ҷамъияти ё фарҳангӣ ҷудошуда; забони аҳолии асли, ки аз забони расмии давлат ё минтақа фарқ дорад.

